

వాల్మీకి రామాయణం

అయోధ్యకాండ

88. అష్టాశీతమః సర్గః - శయ్యానువీక్షణమ్

|| శయ్యానువీక్షణమ్ ||

తచ్చుత్వా నిపుణం సర్వం భరతః సహ మంత్రిభిః |
ఇంగుదీమూలమాగమ్య రామశయ్యామవేక్ష్య తామ్ || 1 ||

అబ్రవీజ్జననీః సర్వా ఇహ తేన మహాత్మనా |
శర్వలి శయితా భూమౌ ఇదమస్య విమర్శితమ్ || 2 ||

మహాభాగకులీనేన మహాభాగేన భీమతా |
జాతో దశరథేనోర్వాం న రామః స్వప్తుమర్హతి || 3 ||

అజినోత్తరసంస్తీరే వరాస్తరణ సంచయే |
శయిత్యా పురుషవ్యాఘ్రుః కథం శేతే మహీతలే || 4 ||

ప్రాసాదాగ్ర విమానేషు వలభిషు చ సర్వదా |
హైమరాజతభామేషు వరాస్తరణ శాలిషు || 5 ||

పుష్పసంచయచిత్రేషు చందనాగరుగంధిషు |
పాండరాభ్ర ప్రకాశేషు శుకసంఘురుతేషు చ || 6 ||

ప్రాసాదవరవర్యేషు శీతవత్సు సుగంధిషు |
ఉషిత్యా మేరుకల్పేషు కృతకాంచనభిత్తిషు || 7 ||

గీత వాదిత్ర నిర్హోషైర్వరాభరణ నిస్సవైః |
మృదంగవరశబ్దైశ్చ సతతం ప్రతిబోధితః || 8 ||

వందిభిర్వందితః కాలే బహుభిః సూతమాగధైః |
గాథాభిరనురూపాభిః స్తుతిభిశ్చ పరంతపః || 9 ||

అశ్రద్ధేయమిదం లోకే న సత్యం ప్రతిభాతి మా |
ముహ్యతే ఖలు మే భావః స్వప్నాఽయమితి మే మతిః || 10 ||

న నూనం దైవతం కించిత్ కాలేన బలవత్తరమ్ |
యత్ర దాశరథి రామో భూమావేవ శయాత సః || 11 ||

విదేహరాజస్య సుతా సీతా చ ప్రియదర్శనా |
దయితా శయితా భూమౌ స్నుషా దశరథస్య చ || 12 ||

ఇయం శయ్యా మమ భ్రాతురిదం హి పరివర్తితమ్ |
స్థండిలే కలినే సర్వం గాత్రైర్విమృదితం తృణమ్ || 13 ||

వాల్మీకి రామాయణం

అయోధ్యకాండ

88. అష్టాశీతమః సర్గః - శయ్యానువీక్షణమ్

మన్యే సాభరణా సుప్తా సీతాఽస్మిన్ శయనోత్తమే |
 తత్ర తత్ర హి దృశ్యంతే సక్తాః కనక బిందవః || 14 ||
 ఉత్తరీయమిహాసక్తం సువ్యక్తం సీతయా తదా |
 తథా హ్యేతే ప్రకాశంతే సక్తాః కౌశేయతంతవః || 15 ||
 మన్యే భర్తుః సుఖా శయ్యా యేన బాలా తపస్వినీ |
 సుకుమారీ సతీ దుష్టాం న విజానాతి మైథిలీ || 16 ||
 హా హంతాఽస్మి నృశంసోఽహం యత్సభార్యః కృతేమమ |
 ఈద్యశీం రాఘవః శయ్యామభిశేతే హ్యనాథవత్ || 17 ||
 సార్వభౌమకులే జాతః సర్వలోకస్య సమ్మతః |
 సర్వలోకప్రియస్తక్త్వా రాజ్యం సుఖమనుత్తమమ్ || 18 ||
 కథమిందీవర శ్యామో రక్తాక్షః ప్రియదర్శనః |
 సుఖ భాగీ చ దుఃఖార్హః శయితో భువి రాఘవః || 19 ||
 ధన్యః ఖలు మహాభాగో లక్ష్మణః శుభలక్ష్మణః |
 భ్రాతరం విషమే కాలే యో రామమనువర్తతే || 20 ||
 సిద్ధార్థా ఖలు వైదేహీ పతిం యాఽనుగతా వనమ్ |
 వయం సంశయితాః సర్వే హీనాస్తేన మహాత్మనా || 21 ||
 అకర్ణధారా పృథివీ శూన్యేవ ప్రతిభాతి మా |
 గతే దశరథే స్వర్గం రామే చారణ్యమాశ్రితే || 22 ||
 న చ ప్రార్థయతే కచ్ఛిత్ మనసాఽపి వసుంధరామ్ |
 వనేఽపి వసతస్తస్య బాహు వీర్యాభిరక్ష్మామ్ || 23 ||
 శూన్యసంవరణా రక్షామయంత్రిత హయద్విపామ్ |
 అపావృతపురద్వారాం రాజధానీమరక్ష్మామ్ || 24 ||
 అప్రహృష్ట బలాం శూన్యాం విషమస్థామనావృతామ్ |
 శత్రవో నాభిమన్యంతే భక్ష్ణాన్విషకృతానివ || 15 ||
 అద్య ప్రభృతి భూమౌ తు శయిష్యేఽహం తృణేషు వా |
 ఫల మూలాశనో నిత్యం జటాచీరాణి ధారయన్ || 26 ||
 తస్యార్థముత్తరం కాలం నివత్స్వామి సుఖం వనే |
 తం ప్రతిశ్రవమాముచ్య నాస్య మిథ్యా భవిష్యతి || 27 ||

వాల్మీకి రామాయణం

అయోధ్యకాండ

88. అష్టాశీతమః సర్గః - శయ్యానువీక్షణమ్

వసంతం భ్రాతురర్థాయ శత్రుఘ్నా మానువత్స్వతి |
లక్ష్మణేన సహత్వార్యో అయోధ్యాం పాలయిష్యతి || 28 ||

అభిషేక్ష్వంతి కాకుత్స్థమయోధ్యాయాం ద్విజాతయః |
అపి మే దేవతాః కుర్యురిమం సత్యం మనోరథమ్ || 29 ||

ప్రసాద్యమానః శిరసా మయా స్వయమ్
బహు ప్రకారం యది నభిపత్స్వతే |
తతోఽనువత్స్వామి చిరాయ రాఘవమ్
వనేచరన్నార్హతి మాముపేక్షితుమ్ || 30 ||

ఇత్యార్షే శ్రీమద్రామాయణే వాల్మీకీయే ఆదికావ్యే అయోధ్యాకాండే
అష్టాశీతమః సర్గః || 88 ||

